
Skabb och löss - vårdhygieniska rutiner

INLEDNING

Skabb är ett kvalster som trivs i huden hos människor. Hos dem som drabbas finner man dem oftast i fingerveck, på händer, runt navel, underarmar. Symtomen är klåda, speciellt på kvällar och nätter, rivmärken samt finprickiga utslag. Inkubationstiden kan variera mellan 2-10 veckor, vanligast runt 4 veckor.

Spridning sker via nära hudkontakt. Kläder och sängkläder kan sprida kvalster om de inom 2-3 dygn varit i kontakt med den smittade. Immunnedsatta personer och äldre kan härbärgera större mängder kvalster. Det är obehagligt att drabbas av skabb men det är inte en farlig sjukdom och har ingenting med bristande hygien att göra.

Det är viktigt att behandlingen utförs mycket noggrant enligt instruktioner från behandlande läkare. Hudkliniken har rekommendationer om behandling och handläggning av personer i omgivningen.

Huvudlöss trivs bara på människan och de sprids nästan enbart genom direkt kontakt hår mot hår; en lus utanför hårbotten lever högst ett dygn. Det är dock inte uteslutet att kammar och hårborstar som använts de senaste timmarna av någon med löss kan överföra smitta. Det är dock mycket ovanligt med spridning via kuddar, huvudbonader eller annat som kan tänkas komma i beröring med håret.

Diagnos ställs genom fynd av löss eller gnetter. Flera medel för behandling mot löss förekommer på marknaden. Dessa medel kan inhandlas receptfritt på apotek.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

Skabb

Kontakta enheten för Smittskydd och Vårdhygien för diskussion om vårdhygieniska aspekter.

Patienten vårdas på enkelrum.

Följ basala hygienrutiner med tillägg av:

- Handskar och skyddsrock med lång ärm och mudd (engångs) ska användas vid **all kontakt** med patienten, dennes säng och kläder.
- Tvätt läggs i tvättsäck på rummet, försluts och hanteras på vanligt sätt. Kläder, skor, huvudbonad och handskar som inte kan tvättas skall vädras 2-3 dygn. Skabbdjur är känsliga för uttorkning och överlever inte 50 grader.
- Avfall hanteras på vanligt sätt

Efter avslutad behandling och dusch, låt patienten få rena kläder. Sängen renbäddas och vårdrummet städas (enligt vanlig städrutin). Efter avslutad behandling smittar inte patienten. Symtom på klåda och rodnad kan ibland kvarstå upp till 3 veckor.

Skabb och löss - vårdhygieniska rutiner

Huvudlöss

Kontakta enheten för Smittskydd och Vårdhygien för diskussion om vårdhygieniska aspekter.

Patienten vårdas på enkelrum.

Följ basala hygienrutiner med tillägg av:

- Handskar och skyddsrock med lång ärm och mudd (engångs) ska användas vid all kontakt med patienten
- Följ behandlingsanvisning för ordinerat preparat
- Använd patientbunden utrustning för hårvård
- Tvätt och avfall hanteras på vanligt sätt

REFERENSER

Folkhälsomyndigheten 2016-07-21, [Sjukdomsinformation om skabb](#)

Vårdhandboken 2016-12-12, [Skabb](#)

Vårdhandboken 2016-11-29, [Huvudlöss](#)